

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

 www.ondrasek.sk	 markem-imaje the team to trust	A089	Dátum vydania: 01. 06. 2015 Dátum revízie: - Revízia č.: - Strana 1 z 7
--	--	-------------	--

ODDIEL 1: IDENTIFIKÁCIA LÁTKY/ZMESI A SPOLOČNOSTI /PODNIKU

1.1 Identifikátor produktu:

Kód výrobku: A089

1.2 Relevantné identifikované použitia látky alebo zmesi a použitia, ktoré sa neodporúčajú:

Odporúčané použitie: riedidlo (aditívum)

1.3 Údaje o dodávateľovi karty bezpečnostných údajov:

Dodávateľ/Osoba zodpovednú za uvedenie na trh:

ONDRÁŠEK Slovakia s.r.o

Horná 1632, 022 01 Čadca

IČO: 36 398 187

Telefón: 00421-(0)41-433 200 5

Fax: 00421-(0)41-433 200 6

Emailová adresa príslušnej osoby zodpovednej za kartu bezpečnostných údajov:

obchod@ondrasek.sk

1.4 Núdzové telefónne číslo: Národné toxikologické informačné centrum

00421-(0)2-547 741 66

24-hodinová konzultačná služba pri akútnych intoxikáciách

ODDIEL 2: IDENTIFIKÁCIA NEBEZPEČNOSTI

2.1 Klasifikácia látky alebo zmesi: Zmes je klasifikovaná ako nebezpečná v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008, zákona č. 67/2010 Z.z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon) a klasifikačných pravidiel smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES:

Klasifikácia podľa Smernice 1999/45/ES: F; R11, R52/53

2.2 Prvky označovania:

Symbol nebezpečnosti a označenie nebezpečnosti:

veľmi horľavý

označenie špecifického rizika (R-vety):

R11 Veľmi horľavý.

R52/53 Škodlivý pre vodné organizmy, môže spôsobiť dlhodobé nepriaznivé účinky vo vodnom prostredí.

Slovné označenie pre bezpečné použitie (S-vety):

S9 Uchovávať nádobu na dobre vetranom mieste.

S16 Uchovávať mimo dosahu zdrojov zapálenia - Zákaz fajčenia.

S33 Vykonajte predbežné opatrenia proti statickým výbojom.

Obsahuje (R)-1-metyl-4-(prop-1-én-2-yl) cyklohexén . Môže spôsobiť alergickú reakciu.

2.3 Iná nebezpečnosť: Neuvádza sa

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

 www.ondrasek.sk	 markem-imaje the team to trust	A089	Dátum vydania: 01. 06. 2015 Dátum revízie: - Revízia č.: - Strana 2 z 7
--	--	-------------	--

ODDIEL 3: ZLOŽENIE/INFORMÁCIE O ZLOŽKÁCH

3.1 Látky: Neuvádza sa.

3.2 Zmesi: Zmes obsahuje nasledovné nebezpečné chemické zložky:

Názov látky	Reg. č.	Pozn.	EC číslo/ CAS číslo	Klasifikácia					Konc. (%)
				67/548/EHS	CLP				
					Tr. nebezp.	Kat. nebezp.	Vystr. upoz.	Pikt. Výstr.sl	
3-metylbután-2-ón izopropyl(metyl) ketón	-	-	209-264-3/ 563-80-4	Veľmi horľavý F; R11	Horľavá kvapalina	Flam. Liq. 2	H225	GHS02 Dgr	90-100
R)-1-metyl-4-(prop- 1-én-2-yl) cyklohexén (+)-limonén	-	C	227-813-5/ 5989-27-5	R10 Dráždivý Xi; R38, R43 Nebezpečný pre životné prostredie N; R50-53	Horľavá kvapalina Dráždivosť kože Senzibilizácia pokožky Nebezpečnosť pre vodné prostredie	Flam. Liq. 3 Skin Irrit. 2 Skin Sens. 1 Aquatic Acute 1 Aquatic Chronic 1	H226 H315 H317 H400 H410	GHS02 GHS07 GHS09 Wng	<1

Pozn.: Plné znenia výstražných upozornení a R-viet sú uvedené v bode 16.

Poznámka C: Niektoré organické látky sa môžu umiestňovať na trh buď v špecifickej izomerickej forme ako zmes viacerých izomérov.

ODDIEL 4: OPATRENIA PRI PRVEJ POMOCI

4.1 Opis opatrení prvej pomoci:

Všeobecné poznámky: V prípade nehody alebo ak sa necítite dobre, vyhľadajte lekársku pomoc. Lekárovi ukážte túto kartu bezpečnostných údajov alebo etiketu.

Pri nadýchaní: Premiestnite postihnutého na čerstvý vzduch a udržujte ho v pokoji. Ak je dýchanie nepravidelné podajte kyslík, ak došlo k zástave dychu, zabezpečte umelé dýchanie.

Pri kontakte s pokožkou: Odstráňte kontaminované oblečenie vrátane obuvi. Odev pred opätovným použitím očistite. Zasiahnuté časti pokožky, umyte mydlom a opláchnite veľkým množstvom vody. Pri pretrvávajúcom podráždení pokožky vyhľadajte lekársku pomoc.

Pri kontakte s očami: Pri kontakte zmesi s očami pri násilne otvorených viečkach najmenej 15 minút vyplachujte vodou. Okamžite vyhľadajte lekársku pomoc.

Pri požití: NEVYVOLÁVAJTE zvracanie. Nikdy nepodávajte nič do úst osobe v bezvedomí. Vyhľadajte lekársku pomoc.

4.2 Najdôležitejšie príznaky a účinky, akútne aj oneskorené: Neuvádza sa.

4.3 Údaj o akejkolvek potrebe okamžitej lekárskej starostlivosti a osobitného ošetrovania: Neuvádza sa.

ODDIEL 5: PROTIPOŽIARNE OPATRENIA

5.1 Hasiace prostriedky:

Vhodné hasiace prostriedky: Oxid uhličitý (CO₂), voda, vodný sprej, pena odolná voči alkoholu, hasiaci prášok.

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

 www.ondrasek.sk	 markem-imaje the team to trust	A089	Dátum vydania: 01. 06. 2015 Dátum revízie: - Revízia č.: - Strana 3 z 7
--	--	-------------	--

Nevhodné hasiace prostriedky: Nepoužívajte priamy prúd vody.

5.2 Osobitné ohrozenia vyplývajúce z látky alebo zo zmesi: Neuvádza sa.

5.3 Rady pre požiarnikov: V prípade požiaru ochladzujte nádoby a ich okolie postrekom vodou. Používajte nástroje v neiskrivom a nevýbušnom prevedení. Zbytky po požiari a kontaminovaná voda použitá na hasenie musia byť zneškodnené v súlade s miestnymi predpismi. Používajte samostatný dýchací prístroj a ochranný odev.

ODDIEL 6: OPATRENIA PRI NÁHODNOM UVOLENÍ

6.1 Osobné bezpečnostné opatrenia, ochranné prostriedky a núdzové postupy:

Pre iný ako pohotovostný personál: Odstráňte všetky zdroje zapálenia. Evakuujte personál do bezpečnej oblasti. Zabezpečte dostatočnú ventiláciu. Personál udržiajte z dosahu a na náveternej strane úniku. Vykonajte preventívne opatrenia proti výbojom statickej elektriny.

Pre pohotovostný personál: Neuvádza sa.

6.2 Bezpečnostné opatrenia pre životné prostredie: Zastavte ďalší únik, ak môžete tak urobiť bez rizika. Zabráňte preniknutiu do vodných tokov, kanalizácie a pôdy.

6.3 Metódy a materiál na zabránenie šíreniu a čistenie: Uniknutý materiál nechajte vsiaknuť do inertného materiálu (piesok, silikagél, kyslý alebo univerzálny absorbent, piliny). Pozbierajte do vhodných uzatvárateľných a označených nádob (kovové/plastové). Vykonajte preventívne opatrenia proti výbojom statickej elektriny. Zlikvidujte v súlade s miestnymi predpismi.

6.4 Odkaz na iné oddiely: Neuvádza sa.

ODDIEL 7: ZAOBCHÁDZANIE A SKLADOVANIE

7.1 Bezpečnostné opatrenia na bezpečné zaobchádzanie: Zabezpečte dostatočnú ventiláciu. Uchovávať oddelene od otvoreného ohňa, horúcich povrchov a zápalných zdrojov. Vykonajte preventívne opatrenia proti výbojom statickej elektriny. Používajte len v oblasti s nehorľavými zariadeniami. Aby sa zabránilo vznieteniu pár výbojom statickej elektriny musia byť všetky kovové časti zariadenia uzemnené. Používajte iba v miestnosti s primeraným vetraním. Používajte osobné ochranné pracovné prostriedky. Nevdychujte pary, hmlu alebo aerosól. Vyhnite sa kontaktu s pokožkou, očami a odevom.

7.2 Podmienky na bezpečné skladovanie vrátane akejkoľvek nekompatibility: Skladujte v tesne uzatvorenej nádobe na suchom a dobre vetranom mieste. Uchovávať v správne označených nádobách. Uchovávať mimo dosahu zdrojov tepla a vznietenia. Chráňte pred priamym slnečným žiarením a teplom.

7.3 Špecifické konečné použitie(-ia): Neuvádza sa.

ODDIEL 8: KONTROLY EXPOZÍCIE/OSOBNÁ OCHRANA

8.1 Kontrolné parametre: Najvyššie prípustné expozičné limity (NPEL) podľa Prílohy č.1 k Nariadeniu vlády č. 355/2006 Z.z. (v znení neskorších predpisov) o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci pre chemické látky obsiahnuté v zmesi nie sú stanovené.

Biologické medzné hodnoty (BMH) podľa Prílohy č.2 k Nariadeniu vlády č. 355/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

 www.ondrasek.sk	 the team to trust	A089	Dátum vydania: 01. 06. 2015 Dátum revízie: - Revízia č.: - Strana 4 z 7
--	--	-------------	--

s expozíciou chemickým faktorom pri práci pre chemické látky obsiahnuté v zmesi nie sú stanovené.

8.2 Kontroly expozície:

8.2.1 Primerané technické zabezpečenie: Zaistite dostatočné vetranie. Používajte nevybušné zariadenia.

8.2.2 Individuálne ochranné opatrenia, ako napríklad osobné ochranné prostriedky:

8.2.2.1 Ochrana očí/tváre: Ochranné okuliare s bočnými štítmami odolné voči chemikáliám.

8.2.2.2 Ochrana kože: Neuvádza sa.

Ochrana rúk: Používajte nepriepustné butyl kaučukové ochranné rukavice.

8.2.2.3 Ochrana dýchacích ciest: V prípade expozície pracovníkov koncentráciám nad hraničnými hodnotami expozície, musia pracovníci používať vhodné certifikované respirátory.

8.2.2.4 Tepelná nebezpečnosť: Neuvádza sa.

Kontroly environmentálnej expozície: Neuvádza sa.

ODDIEL 9: FYZIKÁLNE A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

9.1 Informácie o základných fyzikálnych a chemických vlastnostiach:

Vzhľad:	bezfarebná kvapalina
Zápach:	po rozpúšťadle
Prahová hodnota zápachu:	nestanovená
pH:	Nie sú dostupné údaje
Teplota topenia/tuhnutia:	< -90 °C
Počiatková teplota varu a destilačný rozsah:	> 90 °C
Teplota vzplanutia:	> -1 °C
Rýchlosť odparovania:	Nie sú dostupné údaje
Horľavosť (tuhá látka, plyn):	Nie sú dostupné údaje
Horné/dolné limity výbušnosti:	dolná: 1,2 horná 19,0
Tlak pár:	5,5 kPa (20 °C)
Hustota pár:	> 1
Relatívna hustota:	0,805 (20 °C)
Rozpustnosť (rozpustnosti):	Čiastočne rozpustná vo vode
Rozdeľovací koeficient: n-oktanol/voda:	0,56
Teplota samovznietenia:	> 400 °C
Teplota rozkladu:	Nie sú dostupné údaje
Viskozita:	Nie sú dostupné údaje
Výbušné vlastnosti:	Nie sú dostupné údaje
Oxidačné vlastnosti:	Nie sú dostupné údaje

9.2 Iné informácie: Neuvádza sa.

ODDIEL 10: STABILITA A REAKTIVITA

10.1 Reaktivita: Neuvádza sa.

10.2 Chemická stabilita: Pri dodržaní predpísaných podmienok manipulácie a skladovania je zmes stabilná.

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

 www.ondrasek.sk	 the team to trust	A089	Dátum vydania: 01. 06. 2015 Dátum revízie: - Revízia č.: - Strana 5 z 7
--	--	-------------	--

10.3 Možnosť nebezpečných reakcií: Neuvádza sa.

10.4 Podmienky, ktorým sa treba vyhnúť: Silné oxidačné činidlá.

10.5 Nekompatibilné materiály: Silné oxidačné činidlá.

10.6 Nebezpečné produkty rozkladu: Neuvádza sa.

ODDIEL 11: TOXIKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

11.1 Informácie o toxikologických účinkoch:

Látky - akútna toxicita:

3-metylbután-2-ón

LD₅₀, orálne, potkan = 3000 mg/kg

LD₅₀, dermálne, králik = 6350 mg/kg

(R)-1-metyl-4-(prop-1-én-2-yl) cyklohexén

LD₅₀, orálne, potkan = 4400 mg/kg

LD₅₀, dermálne, králik = 2000 mg/kg

Zmesi:

a) akútna toxicita: Na základe dostupných údajov nie sú kritériá klasifikácie splnené.

b) dráždivosť: Na základe dostupných údajov nie sú kritériá klasifikácie splnené.

c) poleptanie/žieravosť: Na základe dostupných údajov nie sú kritériá klasifikácie splnené.

d) senzibilizácia: Na základe dostupných údajov nie sú kritériá klasifikácie splnené.

e) toxicita po opakovanej dávke: Na základe dostupných údajov nie sú kritériá klasifikácie splnené.

f) karcinogenita: Na základe dostupných údajov nie sú kritériá klasifikácie splnené.

g) mutagenita: Na základe dostupných údajov nie sú kritériá klasifikácie splnené.

h) reprodukčná toxicita: Na základe dostupných údajov nie sú kritériá klasifikácie splnené.

11.2 Informácie o pravdepodobných spôsoboch expozície:

Inhalácia: Vdychovanie vysokých koncentrácií pár môže spôsobiť symptómy ako bolesti hlavy, závraty, únava, nevoľnosť a zvracanie. Môže spôsobiť podráždenie dýchacích ciest. Môže byť škodlivý pri vdýchnutí.

Kontakt s pokožkou: Opakovaná alebo predĺžená expozícia môže spôsobovať podráždenie kože a dermatitídu, kvôli odmasťovacej schopnosti výrobku.

Kontakt s očami: Dráždi oči. Môže spôsobiť ireverzibilné poškodenie očí.

Pri požití: Môže byť zdraviu škodlivý pri požití. Môže spôsobiť podráždenie sliznice tráviaceho traktu.

11.3 Príznaky súvisiace s fyzikálnymi, chemickými a toxikologickými charakteristikami: Vyhýbajte sa opakovanej expozícii. Pary o vysokej koncentrácii môžu spôsobiť podráždenie dýchacích ciest. Symptómy a príznaky zahŕňujú bolesti hlavy, závraty, únavu, svalovú slabosť, ospalosť a v extrémnych prípadoch aj stratu vedomia.

11.4 Oneskorené a okamžité účinky, ako aj chronické účinky z krátkodobej a dlhodobej expozície: Neuvádza sa.

11.5 Interakčné účinky: Neuvádza sa.

11.6 Absencia špecifických údajov: Neuvádza sa.

11.7 Informácie o zmesiach verzus informácie o látkach: Neuvádza sa.

11.8 Iné informácie: Neuvádza sa.

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

 www.ondrasek.sk	 the team to trust	A089	Dátum vydania: 01. 06. 2015 Dátum revízie: - Revízia č.: - Strana 6 z 7
--	--	-------------	--

ODDIEL 12: EKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

12.1 Toxicita: pre zložky:

3-metylbután-2-ón

EC₅₀ ryby 96 h (*Fathead minnows*) = 813 mg/L

(R)-1-metyl-4-(prop-1-én-2-yl) cyklohexén

EC₅₀ ryby 96 h (*Fathead minnows*) = 0,619 mg/L

12.2 Perzistencia a degradovateľnosť: Niektoré zložky tohto materiálu majú nízky potenciál biologickej rozložiteľnosti, ale väčšina zložiek má veľmi obmedzený potenciál pre biologickú rozložiteľnosť alebo neboli testované.

12.3 Bioakumulačný potenciál: Neuvádza sa.

12.4 Mobilita v pôde: Neuvádza sa.

12.5 Výsledky posúdenia PBT a vPvB: Neuvádza sa.

12.6 Iné nepriaznivé účinky: Neuvádza sa.

ODDIEL 13: OPATRENIA PRI ZNEŠKODŇOVANÍ

13.1 Metódy spracovania odpadu: Zneškodňujte v súlade so zákonom č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov. Zlikvidujte v súlade s miestnymi predpismi. Neuvolňujte do životného prostredia. Môžu byť skladované alebo spálené, ak je to v súlade s miestnymi predpismi. Znečistené obaly likvidujte v súlade s miestnymi predpismi. Prázdne obaly môžu byť použité na recykláciu, zhodnotenie alebo likvidáciu odpadov.

ODDIEL 14: INFORMÁCIE O DOPRAVE

	ADR/RID	IMDG	ICAO/IATA	ADN
14.1 Číslo OSN	2397	2397	2397	2397
14.2 Správne expedičné označenie OSN	3-METYL BUTÁN-2-ÓN			
14.3 Trieda(-y) nebezpečnosti pre dopravu	3	3	3	3
14.4 Obalová skupina	II	II	II	II
14.5 Nebezpečnosť pre životné prostredie:	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa
14.6 Osobitné bezpečnostné opatrenia pre užívateľa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa
14.7 Doprava hromadného nákladu podľa prílohy II k dohovoru MARPOL 73/78 a Kódexu IBC	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa
14.8 Ďalšie údaje:		EmS: F-E, S-D	ERG kód: 3L	

ODDIEL 15: REGULAČNÉ INFORMÁCIE

15.1 Nariadenia/právne predpisy špecifické pre látku alebo zmes v oblasti bezpečnosti, zdravia a životného prostredia: Na zmes ani na látky obsiahnuté v zmesi sa nevzťahuje povinnosť autorizácie podľa hlavy VII alebo obmedzenia podľa hlavy VIII Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006.

15.2 Hodnotenie chemickej bezpečnosti: Nie sú dostupné informácie o vykonaní hodnotenia chemickej bezpečnosti chemických látok obsiahnutých v zmesi.

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

 www.ondrasek.sk	 markem-imaje the team to trust	A089	Dátum vydania: 01. 06. 2015 Dátum revízie: - Revízia č.: - Strana 7 z 7
--	--	-------------	--

ODDIEL 16: INÉ INFORMÁCIE

Úplný text viet označených písmenom R (H), ktoré sú uvedené v bode 2 až 15:

R10 Horľavý.

R11 Veľmi horľavý.

R38 Dráždi pokožku.

R43 Môže spôsobiť senzibilizáciu pri kontakte s pokožkou.

R50/53 Veľmi toxický pre vodné organizmy, môže spôsobiť dlhodobé nepriaznivé účinky vo vodnom prostredí.

R52/53 Škodlivý pre vodné organizmy, môže spôsobiť dlhodobé nepriaznivé účinky vo vodnom prostredí.

H225 Veľmi horľavá kvapalina a pary.

H226 Horľavá kvapalina a pary.

H315 Dráždi kožu.

H317 Môže vyvolať alergickú kožnú reakciu.

H400 Veľmi toxický pre vodné organizmy.

H410 Veľmi toxický pre vodné organizmy, s dlhodobými účinkami.

H412 Škodlivý pre vodné organizmy, s dlhodobými účinkami.

Klasifikácia a návrh označovania podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008:

Klasifikácia: Flam. Liq. 2, H225; Aquatic Chronic , H412

Prvky označovania:

Piktogram:

GHS02

Výstražné slovo: Nebezpečenstvo

Výstražné upozornenia:

H225 Veľmi horľavá kvapalina a pary.

H412 Škodlivý pre vodné organizmy, s dlhodobými účinkami.

Bezpečnostné upozornenia:

P210 Uchovávať mimo dosahu tepla/iskier/otvoreného ohňa/horúcich povrchov. Nefajčite

P233 Nádobu uchovávať tesne uzavretú.

P273 Zabráňte uvoľneniu do životného prostredia.

P280 Noste ochranné rukavice/ochranný odev/ochranné okuliare/ochranu tváre.

P403 + P235 Uchovávať na dobre vetranom mieste. Uchovávať v chlade.

P501 Zneškodnite obsah/nádobu v súlade s miestnymi predpismi.

Odporúčania na odbornú prípravu: Neuvádzajú sa.

Odporúčané obmedzenia z hľadiska používania: Neuvádzajú sa.

Účel karty bezpečnostných údajov: Cieľom karty bezpečnostných údajov je umožniť užívateľom prijať potrebné opatrenia súvisiace s ochranou zdravia a bezpečnosťou na pracovisku a s ochranou životného prostredia.

Zdroje kľúčových dát: Táto karta bezpečnostných údajov svojim obsahom zodpovedá požiadavkám Prílohy II Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006. Klasifikácia zmesi bola vykonaná na základe Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008. Karta bezpečnostných údajov bola vypracovaná na základe informácií o zmesi poskytnutých spoločnosťou ONDRÁŠEK Slovakia s.r.o..

Zmeny vykonané pri revízii: -